

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาบทบาทของกลุ่มยูวประชาธิปไตย และเยาวชนพรรคการเมืองอื่น ๆ สามารถสรุปประเด็นสำคัญได้ดังต่อไปนี้

1. ความเป็นมาของเยาวชนพรรคการเมืองไทย

คำว่า "เยาวชน พรรคการเมือง" ก็คือ คนหนุ่มสาวที่ส่วนใหญ่จะเป็นนักศึกษาในมหาวิทยาลัยที่กำลังศึกษาอยู่และจบการศึกษาแล้ว มาเข้าร่วม เป็นสมาชิกพรรคและมีบทบาทในลักษณะ "อาสาสมัครทางการเมือง" ให้แก่พรรคที่ตนชอบ เมื่อเป็นเช่นนี้คำว่า "คนหนุ่มประชาธิปไตย" ก็คือ "อาสาสมัครทางการเมือง" เช่นเดียวกับคำว่า "ยูวประชาธิปไตย" และเยาวชนพรรคการเมืองอื่น ๆ เพียงแต่แตกต่างกันในเรื่องการกำหนดช่วงอายุที่คนหนุ่มประชาธิปไตยมิได้กำหนดหรือให้ความสำคัญในเรื่องของอายุ แต่กำหนดว่าเป็นคนที่มีความคิดก้าวหน้า มีความกระตือรือร้นที่จะมีส่วนร่วมทางการเมือง ในขณะที่คำว่า "ยูวประชาธิปไตย" หรือ "ภราดรภาพเยาวชนพรรคก้าวหน้า" คือเยาวชนที่มีอายุตั้งแต่ 15 ถึง 35 ปี อย่างไรก็ตาม จากการศึกษพบว่าสมาชิกของ "คนหนุ่มประชาธิปไตย" ก็คือบรรดานักศึกษาที่เพิ่งจบการศึกษาจากมหาวิทยาลัยเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งมีช่วงอายุอยู่ในเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของ "ยูวประชาธิปไตย" และเยาวชนพรรคการเมืองอื่น ๆ นั้นเอง ดังนั้น "กลุ่มหนุ่มประชาธิปไตย" ก็น่าจะถือว่าเป็นเยาวชนพรรคการเมืองกลุ่มแรกในพรรคการเมืองไทยนั่นเอง

การก่อกำเนิดของ "คนหนุ่มประชาธิปไตย" "กลุ่มยูวประชาธิปไตย" เกิดขึ้นมาในลักษณะเดียวกัน คือ เป็นความสำนึกทางการเมืองของทั้งคนหนุ่มในปี 2512 และยูวประชาธิปไตยที่จัดตั้งกลุ่มในลักษณะเดียวกันปี 2523 อันเป็นผลจากการเปลี่ยนแปลงสังคมและการเมืองจึงก่อให้เกิดความสำนึกที่จะพัฒนาระบบประชาธิปไตยของไทยให้ดีขึ้นหลังจากการเมืองไทยตกอยู่ภายใต้ระบอบเผด็จการ การปฏิวัติ รัฐประหาร อันเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาทางการเมืองของไทยเรื่อยมาตั้งแต่ก่อนกำเนิด "คนหนุ่มประชาธิปไตย" จนมาถึง "ยูวประชาธิปไตย" และการที่จะพัฒนาทางระบอบประชาธิปไตยได้ก็คืออาศัยองค์กรพรรคการเมืองตามที่บุคคลเหล่านี้ได้ศึกษาเรียนรู้มา แต่สภาพการเมืองที่ไม่เอื้ออำนวยในยุคที่ห้ามมิพรรคการเมือง ทำให้เกิดอุปสรรคทางการเมืองดังกล่าวและเมื่อโอกาสของการมีพรรคการเมืองถึงอีกครั้ง กลุ่มคนหนุ่มและยูวประชาธิปไตยจึงได้ เข้ามาจัดตั้งกลุ่มภายในพรรคประชาธิปไตย อันเป็นพรรคที่พวกตนศรัทธาในนโยบายและการดำเนินบทบาทของพรรค

ในอดีตของพรรค และที่สำคัญการที่จะเกิดกลุ่มทั้งสองขึ้นมาได้ในพรรคประชาธิปไตยก็ต้องได้รับการยอมรับจากผู้ใหญ่ในพรรคด้วยเช่นกัน และจากการศึกษาที่ผ่านมาจึงพบว่ามิวัตุประสงค์ร่วมกันระหว่างกลุ่มคนประชาธิปไตย, ยูวประชาธิปไตยกับพรรคประชาธิปไตย เกี่ยวกับการมีกลุ่มของคนหนุ่มและเยาวชนก็เพื่อที่จะสร้างฐานของพรรคในหมู่คนหนุ่มสาวปัญญาชนให้มารวม เป็นกลไก เสริมในการพัฒนาพรรค และสืบทอดอุดมการณ์ของพรรค เพื่อให้พรรคดังกล่าวมีความเข้มแข็งในระบอบประชาธิปไตยต่อไป ซึ่งถึงแม้จะมีได้กำหนดไว้ในข้อบังคับพรรคประชาธิปไตย สำหรับกลุ่มหนุ่มแต่ในยุคของยูวประชาธิปไตยก็มีกำหนดไว้ในข้อบังคับพรรคอย่างชัดเจนว่าให้กลุ่มยูวประชาธิปไตย เป็นองค์ประกอบหนึ่งของโครงสร้างพรรคและมีข้อบังคับและการบริหารของกลุ่มเอง เพื่อดำเนินบทบาทตามวัตถุประสงค์ดังกล่าว

เยาวชนพรรคการเมืองยังได้ปรากฏขึ้นในพรรคพลังใหม่ มีกลุ่มเยาวชนพรรคพลังใหม่ ในปี พ.ศ. 2524 พรรคสังคมนิยมประชาธิปไตยมีกลุ่ม "อนุชนสังคมนิยมประชาธิปไตย" ปี พ.ศ. 2525 ซึ่งทั้งสองพรรคมีแนวนโยบายในแนวทางสังคมนิยมประชาธิปไตย และตามมาด้วยกลุ่ม "เยาวชนภราดรภาพพรรคก้าวหน้า" ในปี พ.ศ. 2529 สังกัดพรรคก้าวหน้า การก่อกำเนิดเยาวชนทั้งสามพรรคการเมือง เป็นไปในลักษณะเดียวกันกับ "ยูวประชาธิปไตย" รวมทั้งวัตถุประสงค์ทั้งของพรรคและเยาวชนต่อการมีกลุ่ม เยาวชนของทั้งสามพรรค ก็มีลักษณะอย่างเดียวกันที่เกิดขึ้นในพรรคประชาธิปไตย แต่สำหรับพรรคก้าวหน้าแล้วยังไม่ได้มีกำหนดไว้ในข้อบังคับพรรคที่จะต้องมีกลุ่มเยาวชนเป็นองค์ประกอบหนึ่งในโครงสร้างพรรค เนื่องจากเพิ่งจะมีกลุ่มเยาวชนภายหลังจากได้ร่างข้อบังคับพรรคมาแล้ว และมีข้อกำหนดการบริหารงานของกลุ่ม เยาวชนพรรคการเมืองทั้งสาม เช่นเดียวกับยูวประชาธิปไตย

การเกิดขึ้นของเยาวชนพรรคการเมืองดังกล่าว มีลักษณะคล้ายกับเยาวชนพรรคการเมืองที่เกิดขึ้นในยุโรป โดยเฉพาะในประเทศเยอรมนีตะวันตกที่เยาวชนในประเทศนี้มีความต้องการที่จะมีส่วนร่วมทางการเมืองสูง (political participation) ขณะเดียวกันก็เป็นความต้องการของพรรคด้วยเช่นกันที่มุ่งหวังจะสร้างฐานทางการเมืองในหมู่เยาวชน และสร้างนักการเมืองให้แก่พรรคในอนาคต ดังเช่น สมาคมเยาวชนพรรคโซเชี่ยลดีโมเครต (Young Socialists) สังกัดพรรคโซเชี่ยลดีโมเครตที่มีกลุ่มเยาวชนที่มีอายุ 35 ปีลงมาถึง 16 ปี ที่มีความคิดและเห็นด้วยกับนโยบายของพรรคโซเชี่ยลดีโมเครตทำกิจกรรมสนับสนุนพรรคนี้ และสำหรับการก่อกำเนิดของเยาวชนพรรคการเมืองไทย น่าจะอธิบายได้ว่าเป็นเรื่องของพฤติกรรมทางการเมืองของคนหนุ่มเยาวชนนักศึกษาที่ได้รับผลกระทบจากสภาพแวดล้อมทางการเมืองและสังคม คือมองว่ายังมีความไม่เป็นธรรมในระบบการเมืองและสังคม และเมื่อเห็นว่าตนเองเป็นผู้มีการศึกษาสูงในสังคมจึงเชื่อมั่น

ในประสิทธิภาพทางการเมืองของตน (political efficacy) ว่าบทบาทของพวกตนอาจจะส่งผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงระบบการเมืองและสังคมให้ดีขึ้น หากพวกตนเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองกับพรรคการเมือง ในเวลาเดียวกันยังเป็นการเรียนรู้ทางการเมือง (political socialization) และพัฒนาองค์การพรรคการเมืองให้เข้มแข็งในระบอบประชาธิปไตยต่อไป ส่วนในแง่ของการยอมรับของพรรคการเมือง น่าจะเป็นความหมายในการสร้างฐานการเมืองในหมู่มวลชน นักศึกษา เพื่อให้สืบทอดอุดมการณ์และสร้างนักการเมืองของพรรคในอนาคตนั่นเอง

2. บทบาทหน้าที่ของเยาวชนพรรคการเมืองในการพัฒนาพรรคการเมือง

2.1 บทบาทที่มีส่วนต่อการฟื้นฟูพรรค

บทบาทนี้เป็นบทบาทที่พบได้จากการศึกษาในกลุ่มคนหนุ่มประชาธิปไตยที่ได้มีส่วนต่อการแสดงบทบาทตั้งแต่เริ่มจะจัดตั้งพรรคประชาธิปไตยขึ้นอีกครั้ง ภายหลังจากยึดอำนาจการปกครองของจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ เมื่อ พ.ศ. 2501 ทำให้ประเทศไทยปราศจากพรรคการเมือง ต่อมาได้มีการประกาศให้มีการเลือกตั้งขึ้นทั่วประเทศในปี พ.ศ. 2512 กลุ่มหนุ่มประชาธิปไตยในแรกเริ่มมีเพียงไม่กี่คนที่มีส่วนในบทบาทการไปเชิญ ม.ร.ว. เสนีย์ ปราโมช มาเป็นหัวหน้าพรรคเพื่อเป็นผู้นำต่อสู้ให้ได้มาซึ่งระบอบประชาธิปไตย และคนหนุ่มได้เข้ามาทำหน้าที่เป็นบุคลากรของพรรครับผิดชอบงานฝ่ายต่างๆ ของพรรค เนื่องจากความไม่พร้อมของพรรคประชาธิปไตยที่เพิ่งฟื้นตัวอีกครั้ง และเมื่อพรรคดำเนินการไปได้ระยะหนึ่ง กลุ่มหนุ่มก็เสนอให้พรรคจัดตั้งสาขาพรรคขึ้นมาอีกหลังจากที่เคยมีมาแล้ว เพื่อให้พรรคประชาธิปไตยขยายสาขาของพรรคออกไปให้มากขึ้น

2.2 บทบาทในช่วงของการเลือกตั้ง

อันเป็นบทบาทที่แสดงถึงความเป็น "อาสาสมัครทางการเมือง" ทำหน้าที่เป็นผู้ปฏิบัติงานภาคสนามให้แก่พรรคที่กลุ่มตนสังกัด โดยตั้งคณะทำงานของกลุ่มเยาวชนประสานการทำงานกับคณะทำงานเพื่อการเลือกตั้งของพรรค และกลุ่มเยาวชนพรรคการเมืองนี้เองก็คือผู้เข้าถึงประชาชนมากที่สุด ให้ความรู้ทางการเมืองแก่ประชาชน เพื่อให้มีความสำนึกที่จะออกมามีส่วนร่วมในการรักษาสิทธิทางการเมือง กลุ่มเยาวชนเป็นผู้นำนโยบายเสนอผู้สมัครของพรรคสู่ประชาชน และนำปัญหาของประชาชนในพื้นที่นั้นๆ มาสู่พรรคเพื่อกำหนดเป็นนโยบายหรือเพื่อนำมาปรับปรุงเปลี่ยนแปลงแผนการเลือกตั้งให้สามารถชนะการเลือกตั้ง หรือนำเสนอสู่รัฐบาลต่อไป (interest aggregation) และมีหน้าที่ในการอบรมอาสาสมัครที่มาช่วยพรรค และนำอาสาสมัครเหล่านั้นรณรงค์หาเสียง เช่น ที่กลุ่มยุวประชาธิปไตยได้ทำหน้าที่ดังกล่าว เพราะการที่จะอาศัยจำนวนสมาชิกของกลุ่มยุวประชาธิปไตยจะไม่เพียงพอจึงต้องรับอาสาสมัครที่มีได้ เป็นสมาชิกยุวประชาธิปไตยมาช่วย

เพิ่มขึ้น นอกจากนี้เยาวชนพรรคการเมืองยังทำหน้าที่จัดเวทีปราศรัย ติดโปสเตอร์ แจกใบปลิว เป็นงานที่ผู้ใหญ่ในพรรคมักจะมีได้ทำ

นอกจากนี้ยังมีส่วนในการหาและคัดเลือกผู้สมัครให้แก่พรรคอื่น เป็นการกลั่นกรองชั้นหนึ่งก่อนที่ผู้ใหญ่ในพรรคจะเลือกอีกที เพื่อให้ได้คนที่เหมาะสม และก็ได้รับโอกาสที่จะเสนอคนในกลุ่มเยาวชน เพื่อให้ลงเลือกตั้งอันเป็นโอกาสจะได้ได้เข้าสู่ความเป็นผู้นำทางการเมืองต่อไป ดังเช่นที่สมาชิกของกลุ่มประชาธิปไตยและกลุ่มยุวประชาธิปไตยได้รับโอกาสนี้มา แต่อย่างไรก็ตาม กลุ่มเยาวชนพรรคการเมืองทุกพรรคก็มีว่าทุกคนจะมีเป้าหมายในการเลือกตั้งโดยทันที หลายคนยังต้องการเพียงช่วยสนับสนุนพรรคเท่านั้นหรือบางคนต้องการจะเรียนรู้หาประสบการณ์ให้กับตนเองให้มีความพร้อม เพื่อเป็นนักการเมืองที่มีคุณภาพของพรรคต่อไป นอกจากนี้เป็นอาสาสมัครทางการเมืองหรือผู้ปฏิบัติงานของพรรคในระหว่างการเลือกตั้ง ยังมีบทบาทในการนำพรรคลงสู่การเมืองท้องถิ่น เป็นการเมืองในระดับที่เป็นพื้นฐานของการเมืองระดับชาติดังเช่นที่กลุ่มหนุ่มประชาธิปไตยได้ผลักดันให้พรรคประชาธิปไตยมีบทบาทในการเมืองระดับล่าง ซึ่งก็ย่อมทำให้พรรคประชาธิปไตยที่ใกล้ชิดกับประชาชนมากขึ้น มากกว่าพรรคการเมืองใด เช่น ในยุคการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลนครกรุงเทพฯ ปี พ.ศ. 2512 ดังนั้นบทบาทของเยาวชนพรรคการเมืองในระหว่างการเลือกตั้งของพรรคเป็นบทบาทที่ทำหน้าที่สนับสนุนพรรค ส่วนตัวสมาชิกกลุ่มเยาวชนพรรคการเมืองเองก็ได้เรียนรู้ทางการเมืองในระดับท้องถิ่นที่ไม่เคยประสบมาก่อนในบทเรียนของมหาวิทยาลัย

2.3 บทบาทการเสริมสร้างความรู้แก่เยาวชนพรรคการเมือง, สมาชิกพรรคการเมือง

เมือง

เป็นบทบาทที่ต้องถือว่าเป็นหน้าที่ของเยาวชนพรรคการเมืองที่จะต้องพัฒนาตนเองโดยการหาความรู้ทางการเมืองให้แก่ตน ซึ่งนอกจากการเรียนรู้และการได้รับประสบการณ์ทางการเมืองในช่วงของการเลือกตั้งแล้ว เยาวชนพรรคการเมืองยังได้รับความรู้ทางการเมืองจากรูปแบบที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ในรูปแบบที่เป็นทางการก็เช่นการเรียนรู้ทางการเมืองที่ได้จากการทำงานพร้อมกันในกลุ่มหรือองค์กรเยาวชน มีการจัดโครงสร้างการบริหารลักษณะแบบอย่างพรรคการเมืองที่ตนสังกัด มีการแบ่งฝ่ายต่างๆ ให้สมาชิกกลุ่มรับผิดชอบ มีการแบ่งคณะกรรมการศึกษาเรื่องต่างๆ เช่น ในกลุ่มคนหนุ่มประชาธิปไตย หรือมีโรงเรียนที่ให้ความรู้ทางการเมืองเบื้องต้น เช่น การมีสถาบันพัฒนาผู้นำทางการเมืองในพรรคก้าวหน้า การเรียนรู้ที่เป็นทางการยังออกมาในรูปแบบของการประชุมทางวิชาการ การสัมมนาาร่วมกันของเยาวชนพรรคการเมือง ในปัญหาทางการเมืองและสังคม การจัดการอบรมความรู้แก่สมาชิกพรรค กรรมการบริหารสาขา

พรรค ส่วนลักษณะการเรียนรู้อย่างไม่เป็นทางการได้แก่ การเรียนรู้ที่ได้จากการพบเห็นสภาพการเมืองที่แท้จริง เห็นถึงคุณภาพของนักการเมือง การได้พบปะพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นจากเพื่อนสมาชิกและนักการเมืองในพรรค ทำให้สมาชิกเยาวชนพรรคการเมืองมีโลกทรรศน์ทางการเมืองที่กว้างขึ้น

นี่คือสิ่งที่เยาวชนพรรคการเมืองได้เรียนรู้จากพรรคการเมืองที่ตนสังกัดอยู่ ซึ่งเป็นการเรียนรู้ทางการเมือง (political socialization) ที่มากขึ้นกว่าหน่วย (agent) ที่ให้ความรู้ทางการเมืองอื่นในสังคม อันได้แก่ ครอบครัว และโรงเรียน และผลจากการเรียนรู้อย่อมเป็นการสร้างตนเองให้เป็นนักการเมืองที่มีคุณภาพอันจะเป็นผลประโยชน์ต่อพรรคการเมืองที่ตนสังกัดต่อไป

2.4 บทบาทการเคลื่อนไหวทางการเมืองและสังคม

บทบาทการเคลื่อนไหวทางการเมืองของเยาวชนพรรคการเมืองที่แสดงบทบาทในเรื่องที่เด่นชัดได้แก่ คนหนุ่มประชาธิปไตย และกลุ่มยุวประชาธิปไตย ดังเช่นกรณีกลุ่มหนุ่มประชาธิปไตยผลักดันให้พรรคประชาธิปัตย์ยื่นเสนอต่อสภาเพื่อขอเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย พลเอกประภาส จารุเสถียร เกี่ยวกับความบกพร่องในการปฏิบัติหน้าที่ การเคลื่อนไหวดังกล่าวย่อมส่งผลดีต่อพรรคในแง่ที่ประชาชนมองพรรคประชาธิปัตย์ได้ทำหน้าที่ของพรรคฝ่ายค้าน เพื่อทักท้วง ตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลที่ไม่เหมาะสม เนื่องจากเหตุผลที่ยื่นเสนอไปดังกล่าว เป็นสิ่งที่กระทบกระเทือนความรู้สึกของประชาชน ต่อมาในยุคของกลุ่มยุวประชาธิปัตย์ก็แสดงบทบาท เป็นกลไกสนับสนุนพรรค เพื่อให้นโยบายของพรรคประสบความสำเร็จในรัฐสภาดังเช่น การดำเนินบทบาทของกลุ่มยุวประชาธิปัตย์ในการรวบรวมข้อคิดเห็นของผู้นำพรรคต่างๆ ที่ให้ความสนับสนุนการยื่นร่างข้อ เสนอขอแก้ไขรัฐธรรมนูญ ประเด็นประธานสภาผู้แทนราษฎร เป็นประธานรัฐสภาที่สมาชิกของพรรคประชาธิปัตย์ เป็นผู้ยื่นร่างข้อ เสนอร่วมกับพรรคชาติไทย โดยนำข้อคิดเห็นดังกล่าว เข้าพบกับกลุ่มวุฒิสมาชิก เพื่อขอความสนับสนุนให้การแก้ไขดังกล่าวประสบความสำเร็จ นอกจากนี้ในการเคลื่อนไหวที่เกี่ยวกับปัญหาสังคม เช่น กรณีกลุ่มยุวประชาธิปัตย์ร่วมกับเยาวชนพรรคการเมืองอื่นาร่วมกันจัดสัมมนาเกี่ยวกับเรื่องกฎหมายประกันสังคม อันเป็นการเคลื่อนไหวส่วนหนึ่งที่จะให้ผู้ใช้แรงงานได้รับความ เป็นธรรมในสังคม จากบทบาทในการเคลื่อนไหวดังกล่าวก็ย่อมสร้างภาพพจน์ที่ดี และเป็นการสร้างความสัมพันธ์กับกลุ่มพลังงานภายนอก เช่น กลุ่มนิสิตนักศึกษา กลุ่มผู้ใช้แรงงาน ซึ่งอาจจะก่อให้เกิดแนวร่วมในทางการเมืองที่พรรคอาจจะได้รับการสนับสนุนจากบุคคลเหล่านี้ในช่วงเลือกตั้งก็ได้

2.5 บทบาทการเคลื่อนไหวภายในพรรคการเมืองของเยาวชนพรรคการเมือง
 บทบาทการเคลื่อนไหวภายในพรรคที่น่าจะเป็นผลดีต่อพรรคได้แก่บทบาทในการเป็น "ตัวกลาง" เพื่อเชื่อมประสานความแตกแยกของสมาชิกพรรคดังเช่น กรณีการเกิดกลุ่ม "10 มกราคม" ขึ้นมาในพรรคซึ่งกลุ่มยูวประชาธิปไตยได้พยายามแสดงบทบาทในการที่จะเชื่อมความสัมพันธ์ของสมาชิกในพรรคให้กลับคืนมา และความพยายามที่จะรักษาภาพพจน์ของพรรคต่อสาธารณะภายนอกให้เห็นว่าความขัดแย้งภายในพรรค เป็น เรื่องธรรมดาของพรรคการเมืองที่มีความเป็นประชาธิปไตยสูง ซึ่งถึงแม้การพยายามแสดงบทบาทดังกล่าวของกลุ่ม "ยูวประชาธิปไตย" จะไม่ประสบความสำเร็จ และได้รับการมองในด้านลบจากคณะกรรมการบริหารพรรคว่าไม่ใช่เรื่อง "เด็ก" หรือถูกมองว่าความพยายามดังกล่าวมีความโน้มเอียงไปทางฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง แต่ก็เป็นการออกถึงความจริงจังของกลุ่มเยาวชนพรรคการเมืองที่เป็น "อาสาสมัครทางการเมือง" ต่อความพยายามจะปราบปรามพรรคการเมืองที่มีความเข้มแข็งในระบอบประชาธิปไตยต่อไป

นอกจากนี้ยังมีบทบาทของกลุ่มเยาวชนพรรคการเมืองที่แสดงบทบาทที่จะทำห้หมดหวังของพรรคซึ่งก็คือ เสียงส่วนใหญ่ของสมาชิกพรรคมีความ "คัดค้าน" เช่น กรณีกลุ่ม "ภราดรภาพเยาวชนพรรคก้าวหน้า" ยื่นหนังสือเสนอต่อคณะกรรมการบริหารพรรค เพื่อให้มีมติขับสมาชิกพรรคที่ขัดมติพรรคในการลงชื่อขอเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาล อันเป็นการก่อให้เกิดผลเสียหายต่อภาพพจน์ของพรรค ซึ่งผลการดำเนินการดังกล่าวของกลุ่มเยาวชนพรรคก้าวหน้าก็ได้รับการตอบสนองจากกรรมการบริหารพรรคด้วยดี แสดงให้เห็นถึงการยอมรับของกรรมการบริหารพรรคต่อกลุ่มเยาวชนในระดับหนึ่ง

3. ข้อพิจารณาบทบาทและผลของการมีเยาวชนพรรคการเมือง

จากการศึกษาการดำเนินบทบาทในพรรคประชาธิปไตยของกลุ่ม "คนหนุ่มประชาธิปไตย", "ยูวประชาธิปไตย" รวมทั้งเยาวชนพรรคการเมืองอื่นๆ ทำให้สามารถพิจารณาบทบาทและผลของการมีเยาวชนพรรคการเมืองได้ดังนี้

3.1 กลุ่มหนุ่มประชาธิปไตย

การเปิดรับคน "หนุ่ม" หัวก้าวหน้าของพรรคประชาธิปไตยแสดงให้เห็นถึงนโยบายของพรรคประชาธิปไตยที่แตกต่างไปจากพรรคการเมืองอื่นๆ ในช่วงสมัยนั้นต่อการใช้โอกาสคนหนุ่มที่มีพลังทั้งทางกายและสติปัญญา เข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองและรับช่วงงานทางการเมืองจากคนรุ่นเก่า และกลุ่มหนุ่มเหล่านี้ได้แสดงบทบาทอันมีส่วนร่วมสนับสนุนให้พรรคประชาธิปไตยได้ดำเนินงานทางการเมืองดีขึ้นจากสภาพของพรรคประชาธิปไตยที่ยังไม่พร้อมในหลายอย่าง หลังจากที่ได้

รับโอกาสจากรัฐบาลจัดตั้งพรรคขึ้นมาอีกครั้ง การดำเนินบทบาทของคนหนุ่มได้แก่ บทบาทการสนับสนุนการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งหรือคัดเลือกหาบุคลากรทางการเมืองให้แก่พรรค, บทบาทการเข้าทำงานเสริมในองค์กรของพรรคเหล่านี้เป็นบทบาทที่เกิดประโยชน์ต่อพรรคประชาธิปัตย์ นอกจากนี้ก็ยังรวมทั้งการเสนอแนวความคิดใหม่ ๆ ที่มีประโยชน์ต่อการพัฒนาพรรคประชาธิปัตย์ ส่วนสาเหตุที่คนหนุ่มเข้ามามีบทบาทมากในพรรคมากก็เพราะจากนโยบายของพรรคประชาธิปัตย์ที่เปิดรับพลังในสังคมที่เป็นคนหนุ่มสาวดังกล่าวแล้ว จากสภาพทางการเมืองที่ถูกปิดกั้นเสรีภาพมานานจบจบจนการเมืองได้เปิดโอกาสอีกครั้งทำให้คน "หนุ่ม" ที่มีความคิดก้าวหน้าเนื่องจากส่วนใหญ่ได้รับการศึกษาจากมหาวิทยาลัย มีความกระตือรือร้นที่จะเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง ทั้งที่มีจุดมุ่งหมายเพียงเพื่อพัฒนาพรรคประชาธิปัตย์ที่ตนศรัทธา เพื่อให้มีความเข้มแข็งขึ้นในระบบประชาธิปไตย หรือที่มีจุดมุ่งหมายทางการเมืองส่วนตัวที่จะเป็นผู้นำทางการเมืองที่ประสบความสำเร็จ เหตุผลหลังนี้จึงนำมาซึ่งความทะเยอทะยานทางการเมืองหรือมีพลังผลักดันทางการเมืองสูงประกอบกับความคิดเห็นที่ก้าวหน้าและรุนแรงของคนรุ่นใหม่ที่ต้องการเข้ามามีอิทธิพลในพรรคประชาธิปัตย์ แทนที่คนรุ่นเก่าภายในพรรคจึงก่อให้เกิดความขัดแย้งที่รุนแรงทางความคิดและการแข่งขันทางการเมืองภายในพรรคประชาธิปัตย์ระหว่างคน "รุ่นเก่า" กับคนหนุ่ม "รุ่นใหม่" และยิ่งก่อให้เกิดความขัดแย้งระหว่างคนหนุ่มกันเองด้วย จนทำให้คนรุ่นเก่าและคนรุ่นใหม่บางคนต้องแยกตัวออกไปจากพรรคประชาธิปัตย์ จึงทำให้คนหนุ่มส่วนใหญ่สามารถมีอิทธิพลด้านการบริหารและนโยบายในพรรค จุดนี้นับเป็นผลกระทบต่อพรรคด้านลบต่อพรรคประชาธิปัตย์ในระดับหนึ่งของการมีคนหนุ่มประชาธิปัตย์ที่เกิดจากความทะเยอทะยานทางการเมืองของคนหนุ่มรุ่นใหม่ ดังนั้นจึงก่อให้เกิดผลทั้งด้านบวกและด้านลบต่อการมีกลุ่มคนหนุ่มหรือยุวประชาธิปัตย์ยุคแรกดังกล่าว

3.2 กลุ่มยุวประชาธิปัตย์

กลุ่ม "ยุวประชาธิปัตย์" ก่อเกิดขึ้นมาในพรรคประชาธิปัตย์จากความสนใจทางการเมืองของคนหนุ่มสาวจากจุดเริ่มต้นเพียงไม่กี่คน และต้องการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองโดยผ่านระบบพรรคการเมือง เพราะถือว่าการจะพัฒนาระบบประชาธิปไตยต้องพัฒนาพรรคการเมืองให้มีความเข้มแข็งด้วย และคนหนุ่มสาวนี้ได้รับโอกาสจากผู้บริหารพรรคประชาธิปัตย์ ซึ่งส่วนใหญ่ก็คืออดีต "คนหนุ่มประชาธิปัตย์" หรือ "ยุวประชาธิปัตย์รุ่นแรก" นั้นเอง ทำให้พิจารณาถึงการเปิดรับให้คนหนุ่มสาวเข้ามาจัดตั้งกลุ่มยุวประชาธิปัตย์ได้ว่า เป็นความต้องการของผู้บริหารพรรคที่ต้องการสมาชิกและผู้ทำงานให้แก่พรรคจากกลุ่มคนหนุ่มสาวอันเป็นพลังกลุ่มหนึ่งที่มีความสำคัญในสังคม และผู้ใหญ่บางคนก็อาจจะมุ่งหวังไปอีกขั้นว่า กลุ่มคนเหล่านี้จะสามารถเติบโตจากพรรคและ

เป็นนักการเมืองที่มีอุดมการณ์ของพรรคอย่างแท้จริง และในทางเดียวกันกับกลุ่มยูวประชาธิปไตยเอง ก็มีจุดมุ่งหมายของกลุ่มเพื่อทำงานสนับสนุนพรรคประชาธิปไตย และ เพื่อพัฒนาพรรคประชาธิปไตยให้มีความเข้มแข็งในทางการเมืองต่อไป นอกจากนี้บางคนก็มุ่งหวังต่อไปอีกว่า ตนจะสามารถเติบโตทางการเมืองได้โดยผ่านพรรคประชาธิปไตยนี้เอง เมื่อมีความต้องการร่วมกันของทั้งสองฝ่าย กลุ่มยูวประชาธิปไตยจึงทำให้กลุ่มยูวประชาธิปไตยกลายเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่กำหนดไว้ในข้อบังคับพรรคประชาธิปไตย และได้แสดงบทบาทที่เด่นชัดในการสนับสนุนพรรคในลักษณะอาสาสมัครในช่วงเลือกตั้งของพรรค, การหาบุคลากรทางการเมืองให้แก่พรรค, บทบาทการจัดกิจกรรมให้ความรู้ทางการเมืองแก่สมาชิกพรรค และบทบาทในการเคลื่อนไหวต่อปัญหาทางการเมืองและสังคมอันเป็นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกลุ่มอื่นๆ ภายนอกพรรคด้วย เหล่านี้ล้วนแต่เป็นการ เสริมสนับสนุนพรรคดังได้กล่าวถึงรายละเอียดก่อนหน้านี้แล้ว และย่อมสร้างความพอใจแก่ผู้บริหารพรรค เพราะช่วยให้พรรคประชาธิปไตยได้ทำหน้าที่ทางการเมืองได้มากขึ้น ในขณะที่พรรคการเมืองใหญ่ของไทยพรรคอื่นมิได้มีกิจกรรมหรือบทบาทของคนหนุ่มสาว เช่นนี้ แต่ในท่ามกลางบทบาทของกลุ่มยูวประชาธิปไตยที่มีประโยชน์ต่อพรรคกลุ่มยูวประชาธิปไตยก็เกิดความรู้สึกทางลบต่อผู้บริหารของพรรค เนื่องจากมองเห็นว่าทางผู้บริหารพรรคมิได้มีความจริงจังและยอมรับกลุ่มเท่าที่ควร ประกอบกับสมาชิกผู้ใหญ่ของพรรคอันมีความหลากหลายทั้งความคิดและจุดประสงค์ในพรรค ส่วนใหญ่ยังคงเห็นประโยชน์ของกลุ่มว่าเป็นเพียง "เด็ก" ที่มีประโยชน์ต่อพรรค เฉพาะในช่วงการเลือกตั้งของพรรคเท่านั้น กลุ่มยูวประชาธิปไตยจึงต้องการยอมรับจากพรรคมากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ กล่าวคือ พรรคควรจะทำงบประมาณสนับสนุนบ้าง เพราะกลุ่มยูวประชาธิปไตยต้องหางบประมาณมาดำเนินการเองและบางส่วนก็ได้รับการสนับสนุนจากผู้ใหญ่ในพรรคบางคน นอกจากนี้ตัวสมาชิกของกลุ่มก็ประสบกับปัญหาเนื่องจากสมาชิกส่วนใหญ่เป็นเพียงนักศึกษาที่เพิ่งจบจากการศึกษา จึงต้องทำมาหาเลี้ยงชีพทำให้ไม่มีเวลาให้กับกิจกรรมของพรรค ทำให้การดำเนินงานของกลุ่มขาดความต่อเนื่อง นี่คือปัญหาอุปสรรคของกลุ่ม อีกประการกลุ่มยังต้องการให้เพิ่มสิทธิของกลุ่มให้สามารถมีตัวแทนในคณะกรรมการบริหารของพรรค เพราะกลุ่มเองก็ถือว่าได้ทำประโยชน์ให้แก่พรรค จึงควรมีสิทธิเท่ากับองค์กรอื่นของพรรคดังเช่นสาขาพรรค ซึ่งการเรียกร้องดังกล่าวก็ไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร เนื่องจากพรรคเองก็ขาดงบประมาณ ส่วนในเรื่องของการเรียกร้องสิทธินั้น ผู้ใหญ่ยังมองว่ากลุ่มยังเล็กเกินไป จากจุดนี้ในแง่ความต้องการของกลุ่มยูวประชาธิปไตยพิจารณาได้ว่า การที่กลุ่มเรียกร้องสิทธิก็เพื่อที่กลุ่มจะสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมในคณะกรรมการบริหารของพรรค อันจะทำให้กลุ่มได้รับการสนับสนุนมากขึ้นทั้งด้านงบประมาณ และแนวความคิดของกลุ่มและยังสามารถจะเติบโตและมีอิทธิพลในพรรคต่อไป เช่นเดียวกับกลุ่มหนุ่ม

ประชาธิปไตย กลุ่มยูวประชาธิปไตยได้พยายามแสดงศักยภาพของกลุ่มโดยการพยายามเคลื่อนไหวในการแสดงความคิดเห็นของกลุ่มตลอดเวลา เช่น การเสนอความคิดเห็นในเรื่องนโยบายทางการเมืองของพรรคทั้งที่สอดคล้องและขัดแย้ง ซึ่งบางครั้งอาจจะรุนแรงเกินไปในความรู้สึกของผู้ใหญ่ในพรรคและถูกมองว่ากลุ่มยูวประชาธิปไตยยังไม่เข้าใจถึงการทำงานทางการเมืองร่วมกับฝ่ายอื่น อย่างไรก็ตามปัญหาต่างๆ ดังที่กล่าวมาก็ไม่น่าจะเป็นจุดสำคัญที่นำมาซึ่งการสลายตัวของกลุ่มยูวประชาธิปไตย จวบจนกระทั่งเมื่อเกิดความขัดแย้งที่รุนแรงระหว่างฝ่ายบริหารของพรรคกับกลุ่ม "10 มกราคม" ทำให้กลุ่มยูวประชาธิปไตยได้แสดงบทบาทที่สำคัญคือ การเป็น "ตัวกลาง" เพื่อประสานความขัดแย้งดังกล่าว แต่ผลจากการแสดงบทบาทดังนี้ทำให้ผู้ใหญ่มองว่ากลุ่มทำให้เกิดบทบาท แต่เมื่อพิจารณาดูจะเห็นว่าไม่น่าจะเป็นการ เกิดบทบาทของกลุ่ม เพราะ เป็นสิทธิของกลุ่มที่จะแสดงบทบาท เพื่อให้เกิดความสามัคคีของพรรค แต่ปัญหาที่สำคัญมากกว่าก็คือ ฝ่ายบริหารมองว่ากลุ่มยูวประชาธิปไตย เอนเอียงไปทางกลุ่ม 10 มกราคม มากกว่าปัญหาการที่ว่ากลุ่มยูวประชาธิปไตย ทำให้เกิดบทบาท ดังนั้นจึงควรพิจารณาว่าจริงรึ แล้ว กลุ่มได้กลายเป็นกำลังสนับสนุนให้แก่ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดในความขัดแย้งในพรรคครั้งนี้หรือไม่ จากการศึกษาพบว่ากลุ่มยูวประชาธิปไตยมักได้รับการสนับสนุนด้านการเงินและค่าปรึกษา เมื่อเวลาที่กลุ่มประสบปัญหาจากนายวิระ มุสิกพงศ์ และนายเฉลิมพันธ์ ศรีวิกรม์ ทำให้กลุ่มยูวประชาธิปไตย เกิดความรู้สึกที่ดีและก่อให้เกิดความสัมพันธ์ส่วนตัวระหว่างกลุ่มและบุคคลทั้งสองต่อมาเมื่อเกิดกลุ่ม 10 มกราคม และมีบุคคลทั้งสองเป็นแกนนำความสัมพันธ์ที่ดีได้กลายเป็นการสนับสนุนทางความรู้สึกต่อกลุ่ม 10 มกราคม และแสดงออกมาย่างเด่นชัดดังจะเห็นได้จากกรณีเมื่อกลุ่ม 10 มกราคม ขัดต่อมติพรรคในเรื่อง "พระราชบัญญัติคอมพิวเตอร์ซอฟต์แวร์" กลุ่มยูวประชาธิปไตยก็ยังแสดงท่าทีสนับสนุนกลุ่ม 10 มกราคม ทำให้ฝ่ายบริหารมองว่ากลุ่มยูวประชาธิปไตยทำให้ภาพพจน์ของพรรคเกิดความสับสน และเมื่อกลุ่ม 10 มกราคม ลาออกจากสมาชิกภาพพรรคประชาธิปไตย กลุ่มยูวประชาธิปไตยโดยแกนนำส่วนใหญ่ก็สลายกลุ่มจากพรรคประชาธิปไตยมาตั้งกลุ่มเยาวชนในพรรคประชาชนของกลุ่ม 10 มกราคม สิ่งเหล่านี้ทำให้พอจะอนุมานได้ว่ามีความเป็นไปได้ที่กลุ่มยูวประชาธิปไตยจะกลายเป็นกลุ่มที่สนับสนุนฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด เมื่อเกิดความขัดแย้งขึ้นในพรรคจึงทำให้เมื่อฝ่ายหนึ่งลาออกจากพรรค กลุ่มยูวประชาธิปไตยจึงลาออกจากพรรคด้วย และกลุ่มอาจจะพิจารณาประกอบถึงปัญหาที่กลุ่มประสบในการดำเนินกิจกรรมของกลุ่มในพรรคประชาธิปไตย ซึ่งเมื่อคงอยู่ต่อไปกับฝ่ายบริหาร เดิมคงไม่มีอะไรดีขึ้นจึงตัดสินใจดังกล่าว หรือในอีกแง่หนึ่งมีความเป็นไปได้ที่ในระยะแรกนั้นกลุ่มยูวประชาธิปไตยมิได้ เป็นกลุ่มที่สนับสนุนฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเสียทีเดียว แต่เมื่อกลุ่มประสบกับปัญหาในการดำเนินกิจกรรมและการยอมรับจากพรรค และที่สำคัญคือ เห็นว่ากลุ่ม

10 มกราคม มีแนวความคิดที่ตรงกับกลุ่มมากกว่า จึงตัดสินใจลาออกจากพรรค ทำให้ "ยูวประชาธิปไตย" ต้องขาดช่วงไปจากพรรคประชาธิปไตยอีกครั้ง

ดังนั้นทั้งกลุ่ม "หนุ่มประชาธิปไตย" ในยุคแรกและกลุ่ม "ยูวประชาธิปไตย" ในยุคหลังได้ดำเนินบทบาทที่มีประโยชน์ต่อพรรคในระดับหนึ่ง แต่ก็มีส่วนนำมาซึ่งปัญหาภายในพรรค ในลักษณะที่แตกต่างกันทั้ง 2 ยุคดังกล่าวของกลุ่มหนุ่มและยูวประชาธิปไตยนั่นเอง

3.3 กลุ่มเยาวชนพรรคการเมืองอื่นๆ

กลุ่มเยาวชนพรรคการเมืองอื่นๆ อันได้แก่ กลุ่ม "เยาวชนพลังใหม่" สังกัดพรรคพลังใหม่, กลุ่มอนุชนสังคมนิยมประชาธิปไตย สังกัดพรรคสังคมนิยมประชาธิปไตย และกลุ่มภราดรภาพเยาวชนพรรคก้าวหน้า สังกัดพรรคก้าวหน้า ก็ได้แสดงบทบาทอันเป็นประโยชน์แก่พรรคที่แต่ละกลุ่มสังกัด โดยทำงานสนับสนุนด้านต่างๆ เช่นเดียวกับ "ยูวประชาธิปไตย" ทั้ง 2 ยุค และกลุ่มเยาวชนพรรคการเมืองเหล่านี้ต่างก็ประสบปัญหาในเรื่องการขาดแคลนงบประมาณสนับสนุนจากพรรค เนื่องจากพรรคที่กลุ่มเหล่านี้สังกัดล้วนแต่เป็นพรรคเล็ก ประกอบกับปัญหาของสมาชิกกลุ่มเองที่ต้องทำมาหาเลี้ยงชีพ จึงทำให้งิจกรรมของกลุ่มและการพัฒนาของกลุ่มไม่เติบโตเท่าที่ควร อย่างไรก็ตาม เยาวชนพรรคการเมืองเหล่านี้ก็มีปัญหาที่รุนแรงเท่ากับยูวประชาธิปไตย อาจจะเป็นเพราะขนาดของพรรคที่เล็ก ทำให้ไม่มีความหลากหลายทางความคิดและความขัดแย้งในผลประโยชน์ทางการเมืองมากเท่ากับที่เกิดขึ้นในพรรคประชาธิปไตย ส่วนการสลายกลุ่มของเยาวชนพรรคการเมืองเหล่านี้เป็นเพราะการรวมตัวของพรรคการเมืองต่างๆ ที่ประสบปัญหาด้านการเงิน ทำให้เกิดกลุ่มเยาวชนขึ้นมาใหม่โดยการรวมตัวกันของกลุ่ม "เยาวชนพรรคประชาชน" กับกลุ่ม "ภราดรภาพเยาวชนพรรคก้าวหน้า" เป็นกลุ่ม "เยาวชนพรรคเอกภาพ" กลุ่ม "เยาวชนพลังใหม่" กับกลุ่ม "อนุชนสังคมนิยมประชาธิปไตย" เป็นกลุ่ม "อนุชนพลังสังคมนิยมประชาธิปไตย" ทั้งสองกลุ่มเยาวชนใหม่ต่างมุ่งหวังที่จะประสบความสำเร็จในการเริ่มต้นครั้งใหม่ต่อไป

สรุปแล้วจากการศึกษาบทบาทของกลุ่ม "ยูวประชาธิปไตย" ทั้งสองยุคและเยาวชนพรรคการเมืองอื่นๆ ที่ผ่านมาก็พอจะสนับสนุนสมมติฐานได้ในระดับหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าว่า "เยาวชนพรรคการเมืองเป็นกลไกทางการเมืองอย่างหนึ่งที่พรรคการเมืองมุ่งเอามาใช้เพื่อสร้างฐานทางการเมืองให้แก่พรรค"

การสร้างฐานทางการเมืองก็คือ พรรคได้กลุ่มคนหนุ่มสาวเหล่านี้เข้ามาเป็นสมาชิกและทำงานสนับสนุนพรรคให้ทำหน้าที่ทางการเมืองได้ดีขึ้น อันมีบทบาทที่ชัดเจนในระดับต่อไปนี่คือ

1. บทบาทในการเป็นอาสาสมัครปฏิบัติงานช่วยเหลือพรรคในช่วงการหาเสียงเลือกตั้ง เช่น ติดโปสเตอร์, จัดเวทีปราศรัย, นานโยบายของพรรคเผยแพร่แก่ประชาชน, ให้ความรู้ทางการเมืองและชักชวนประชาชนให้เข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง รวมทั้งนำปัญหาของประชาชนมาสู่พรรค เพื่อเสนอต่อรัฐบาลหรือปรับเปลี่ยนนโยบายของพรรคต่อไป
 2. บทบาทในการช่วยหาบุคลากรนักการเมืองให้แก่พรรค อันเป็นการกลั่นกรองขั้นหนึ่ง เพื่อให้พรรคได้นักการเมืองที่มีคุณภาพมากขึ้น
 3. บทบาทในการเรียนรู้ทางการเมือง เพื่อพัฒนาตนเองให้เป็นนักการเมืองของพรรคที่ดีในอนาคต อันจะทำให้พรรคมีนักการเมืองสืบทอดอุดมการณ์ของพรรคต่อไป และบทบาทในการจัดให้มีการเรียนรู้ทางการเมืองแก่สมาชิกพรรคและบุคคลทั่วไป
 4. บทบาทในการเคลื่อนไหวต่อปัญหาทางการเมืองและสังคม อันเป็นการสร้างภาพพจน์ที่ดีของพรรคต่อประชาชน และกลุ่มพลังต่างๆ
- ดังนั้นพรรคการเมืองจึงควรให้การสนับสนุนเยาวชนพรรคการเมืองให้เข้ามาร่วมพัฒนาพรรคการเมืองให้มากขึ้น แต่ที่สำคัญเมื่อมีกลุ่มเยาวชนพรรคการเมืองแล้วจะต้องสร้างความเข้าใจที่มีขึ้นในหมู่สมาชิกทั้งหลายของพรรค และความเข้าใจร่วมกันระหว่างพรรคกับกลุ่มเยาวชน เพื่อมิให้เกิดปัญหาขึ้นมาในพรรคการเมืองที่มีกลุ่มดังกล่าว

ข้อเสนอแนะ

1. พรรคการเมืองไทยทุกพรรคควรมีกิจกรรมเยาวชนในโครงสร้างของพรรค เพื่อทำหน้าที่สนับสนุนการดำเนินงานของพรรค เพื่อให้พรรคทำหน้าที่ได้สมบูรณ์ขึ้นในระบอบประชาธิปไตยและเป็นการสร้างผู้นำทางการเมืองให้แก่พรรคในอนาคต โดยควรมีกำหนดไว้ในกฎหมายพรรคการเมือง
2. พรรคควรทำอิสระทางความคิดแก่องค์กรเยาวชน และควรยอมรับฟังความคิดเห็นของกลุ่มเยาวชน เนื่องจากกลุ่มเยาวชนก็คือสมาชิกของพรรคนั่นเอง
3. คณะกรรมการบริหารควรสร้างความเข้าใจอันดีให้แก่สมาชิกที่เป็นผู้ใหญ่ในพรรคให้ทราบถึงประโยชน์ของการมีกลุ่มเยาวชนพรรคการเมืองในอนาคต
4. กำหนดให้มีกลุ่มเยาวชนในสาขาพรรคด้วยเพื่อประโยชน์ เช่นเดียวกับที่ในพรรคใหญ่
5. พรรคควรแบ่งสรรงบประมาณสนับสนุนกิจการของเยาวชนและช่วยแก้ปัญหาในเรื่องการหาเลี้ยงชีพของเยาวชน เพื่อให้การดำเนินกิจกรรมของกลุ่มเยาวชนมีความต่อเนื่อง